

ATASSUT

FM 2016/36-1

Steen Lyngø

12. 05. 2016.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM 2017 at fremlægge en redegørelse om mulighederne for at tillægge beherskelse af det grønlandske sprog og kendskab til forhold og levevis i vort land større vægt ved besættelse af stillinger i det offentlige og i offentligt ejede virksomheder, således at der ved stillingsbesættelser tages hensyn til det grønlandske folks berettigede krav på respekt for vort sprog og vor kultur. (Medlem af Inatsisartut, Vivian Motzfeldt - Siumut)

Atassut skal takke forslagsstiller Vivian Motzfeldt, Siumut for et vigtigt forslag.

Atassut finder forslaget vigtig, fordi vi som samfund løbende skal kunne debattere vores værdier. Vi skal også kunne lave løbende status over landets nuværende kulturelle tilstand og fremtidige mål.

Atassuts ønske er at vort land i fremtiden skal opnå økonomisk og politisk selvstændighed.

Vort selvstændige land skal bygges på vort oprindelige kultur.

Og her vil sprog og værdier udgøre som grundstene for at vort fremtidige samfund.

Atassut's ønske om Grønlands fremtidig status som politisk og økonomisk selvstændigt land har også den element, at Grønland skal være et åbent land. Et åbent land, som løbende udvikler sig ved at blive præget af sine borgeres sammensætning.

Atassuts målsætning er derfor, at vort fremtidige selvstændige land skal være et demokratisk samfund som respekterer FN's bekendtgørelse af konvention af 16. December 1966 om borgerlige og politiske rettigheder.

Blandt andet i denne konvention står i Artikel 2's nr 1, at

”Enhver i denne konvention deltagende stat forpligter sig til at respektere og tilsikre alle personer, der befinder sig inden for dens område og er undergivet dens jurisdiktion, de i denne konvention anerkendte rettigheder uden forskelsbehandling af nogen art, herunder som følge af race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling. ”

Denne bestemmelse vil i fremtiden forpligte et selvstændigt Grønland, og Grønland er allerede i dag forpligtet via Rigsfællesskabet. Alene af dette faktuelle forhold, kan vi som samfund ikke indføre ordninger, der strider imod menneskerettigheder.

Atassut forstår forslagsstilerens bekymring om, at borgere med grønlandsk sprog og som ikke behersker dansk i dag bliver serviceret mangelfuldt i det offentlige, også selvom der er krav om, at den enkelte borger skal serviceres på det sprog, som borgeren har.

Atassut er dog ikke enige i, at problemet skal løses ved at indføre krav om, at ansættelser skal ske ud fra sprogkrav som grønlandsk og forståelse for kulturelle forhold.

Det er begrundet i, at Grønland for det første har borgere, der er født her i landet med dansk som modersmål. Denne gruppe har menneskerettigheder og demokratiske rettigheder som andre borgere, der er født her i landet. De har krav på at have samme muligheder som andre borgere, også selvom de udgør mindretallet.

For det andet, så har Grønland borgere fra andre dele af rigsfællesskabet med dansk som hovedsprog og de har også krav på at blive behandlet på lige fod med andre borgere her i landet.

Sproget grønlandsk er hovedsproget, men vi kan ikke undgå, at mange borgere har dansk som modersmål, og dansk dermed faktisk er et af to hovedsprog her i landet. Det har vi og må vi indrette vort samfund på.

For det tredje vil et krav om at bestride specielle sprog og kulturel forståelse ikke automatisk sikre høj faglighed hos den enkelt medarbejder.

Det offentlige arbejdspladser har pligt til at sikre en god og forsvarlige serviceydelser som borgerne har krav på. Og her skal borgeren være i centrum.

Derfor er det det offentliges ansvar at klæde deres medarbejdere på med forskellige redskaber, og her skal medarbejderne have kurser i grønlandsk og dansk, for at alle borgere kan blive serviceret forsvarligt.

Det er rigtigt, at det er ulykkeligt, at mange af vore borgere i dag oplever, at blive serviceret på et sprog, de selv ikke magter. Derfor skal Grønland fortsat igennem et uddannelsesforløb, så alle borgere kan bestride flere sprog. Det er en lang sej træk, men den er nødvendig.

Som eksempel kan det nævnes, at EU i dag har den sprogpolitik, at alle dets borgere skal bestride 3 sprog.

Grønland skal også fortsat have en sprogpolitik, der på sigt skal løse den situation, som desværre mange borgere oplever, nemlig ikke at kunne forstå andre sprog end deres modersmål.

Hvis Grønland har et seriøst ønske om at blive et selvstændigt land politisk som økonomisk, kan Grønland ikke komme uden om at skulle udvikle sig ud fra sine borgeres sammensætning, og her udgør en sprogpolitik med flere sprog en stor del af fremtiden.

Det kræver, at Grønland er åbnet og at der er lighed for alle uanset race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, nationer eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling.

Atassut skal med disse få bemærkninger forkaste forslaget's egentlige målsætning, da dansktalende minoritet skal have samme muligheder som flertallet.

Atassut vil dog ikke stå i vejen for, at forslaget bliver behandlet i udvalg.

Tak for ordet!